

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1880	Μεγάλη Παρασκευή πρωί 10 Ἀπριλίου 2015 (Ἀποκαθίλ. μετὰ τὸ εὐαγγ.)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

«Αἷμα καὶ ὕδωρ»

«Εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ» (Ἰω. 19,34)

Πόσο ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπο! Ἐπισκεφθῆτε, ἀγαπητοί μου, νοερά τὴν Ἐδέμ, τὸ ωραιότατο τοπίο ποῦ φιλοτέχνησε ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ κατοικία τοῦ ἀνθρώπου. *Παράδεισος* λεγόταν, εἶχε ὅλες οἱ φυσικὲς ὁμορφίες. Ἦταν ὁ ωραιότερος **κῆπος**: ἔδαφος καθαρὸ, χλόη καὶ πράσινο, νερά, λουλούδια, δέντρα καρποφόρα, ζῶα, πρόβατα ἄκακα, πουλιὰ μελωδικά, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦσαν τὸ φυσικὸ περιβάλλον.

Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος λεγόταν **Ἀδὰμ**. Ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἄφησε νὰ ζῆ ἐκεῖ μόνος. Ἐνα ἀπόγευμα, ἐνῶ ὁ Ἀδὰμ κοιμᾶται, ὁ Θεὸς πλάθει ἀπὸ τὴν πλευρά του τὴ γυναῖκα, γιὰ νὰ γίνῃ βοηθός του. Ὁ Ἀδὰμ ἐνθουσιασμένος τὴν ἀντικρύζει καὶ τὴν ἐξυμνεῖ. Ἀπὸ αὐτὴν καὶ τοὺς διαδόχους τους θὰ γεννηθοῦν ἀμέτρητοι ἀπόγονοι. Γι' αὐτὸ ἡ γυναῖκα λέγεται **Εὐῶ**, δηλαδὴ Ζωή.

Ἀπὸ τὸ θελκτικὸ ἐκεῖνο ἀπόγευμα ἃς πᾶμε τώρα σ' ἕνα ἄλλο τραγικὸ ἀπόγευμα, στὶς ἡμέρες τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. **Πόσο μίσησε ὁ ἄνθρωπος τὸ Θεό!** Ἐπισκεφθῆτε νοερά τὸ **Γολγοθά**. Δὲν ὑπῆρχε ἀπαισιώτερο τοπίο ἀπὸ αὐτὸ ὅπου ἡ ἀνθρώπινη κακία διάλεξε νὰ σταυρώσῃ τὸν Θεάνθρωπο εὐεργέτη της. *Κρανίου τόπος*, βράχια γυμνά, τόπος ἐκτελέσεως, νεκροταφεῖο ληστῶν καὶ κακούργων, ἐνῶ ἀπέναντι ἦταν καὶ ὁ **κῆπος** τοῦ Ἰωσήφ. Ὁ Χριστὸς σταυρώθηκε ἀπέναντι στὸν κῆπο, ἀπέναντι στὸν παράδεισο.

Ἐδέμ-Γολγοθᾶς· τί **ἀντίθεσις!** Συγκρίνετε τὰ δύο τοπία - καταστάσεις· ἐκεῖ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἐδῶ τὸ μῖσος τοῦ ἀνθρώπου· ἐκεῖ ἡ γλυκύτητα τοῦ οὐρανοῦ, ἐδῶ ὅλη ἡ πίκρα τοῦ ἄδη.

Ἦσού μου, δὲν ὑπῆρχε **πόνος** ποῦ δὲν προστέθηκε στὸν πόνο σου· ἀντὶ γιὰ τὰ λουλούδια τῆς Ἐδέμ ἀγκάθινο στεφάνι, ἀντὶ γιὰ τὶς μελωδίες τῶν πουλιῶν βλαστήμιες καὶ κατάρεις, ἀντὶ γιὰ κρυστάλλινα νερά ξίδι μὲ χολή, ἀντὶ γιὰ ἄκακα ζῶα τὰ ἀνθρώπινα κτήνη· «Μὲ περικύκλωσαν μοσχάρια πολλὰ, θρεμμένοι ταῦροι μὲ τριγύρισαν· ἀνοιξαν ἐναντίον μου τὸ στόμα τους

σὰν ἀρπακτικὸ λιοντάρι ποῦ ὠρύεται... Σκυλιὰ πολλὰ μὲ κύκλωσαν, μὲ τριγύρισε σπεῖρα πονηρῶν ἀνθρώπων, μοῦ ἔσκαψαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια. Μέτρησαν ἕνα - ἕνα τὰ κόκκαλά μου» (Ψαλμ. 21,13-14,17-18). Ἀντὶ γιὰ τὰ δέντρα τοῦ παραδείσου, δυὸ ξύλα σχημάτισαν τὸ ἰκρίωμα τοῦ θανάτου, τὸ σταυρὸ.

Ἐδέμ - Γολγοθᾶς! Ὁ Ἡλίας Μηνιάτης παρατηρεῖ: Πῶς ἔκανε ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπο καὶ πῶς ἔκανε ὁ ἄνθρωπος τὸ Θεό! **συγκρίνω καὶ στοχάζομαι**, τί ὠραῖο πλάσμα ἔκαναν τὸν ἄνθρωπο τὰ πλουσιόδωρα χέρια τοῦ Θεοῦ, καὶ τί ἐλεεινὸ θέαμα ἔκαναν τὸν Θεάνθρωπο τὰ παράνομα χέρια τῶν ἀνθρώπων!

Ἐδέμ - Γολγοθᾶς, ἀντιθέσεις μεγάλες. Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ **ὁμοιότητες**: **κοιμήθηκε** ὁ Ἀδὰμ κάτω ἀπ' τὰ δέντρα τοῦ παραδείσου, ὑπνώσε καὶ ὁ Χριστὸς πάνω στὸ δέντρο τοῦ σταυροῦ, ἀφοῦ ὁ θάνατος εἶνε ἕνας ὕπνος (βλ. Ἰω. 11,11-15). Γι' αὐτὸ στὸ κοινωνικὸ τοῦ Μ. Σαββάτου ψάλλουμε «*Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σφάζων ἡμᾶς*» κι ἄλλοι «*Ἀναπεσῶν ἐκοιμήθης ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν;*» (Γέν. 49,9).

Κοιμήθηκε ὁ Ἀδὰμ καὶ τότε ἀπὸ τὴν **πλευρά** του ὁ Θεὸς ἔπλασε τὴ γυναῖκα. Ἀλλὰ καὶ στὸ Γολγοθά παρουσιάζεται πάλι ἡ «πλευρά»· ὄχι πλέον τοῦ Ἀδὰμ ἀλλὰ τοῦ Χριστοῦ· «*Εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ*» (Ἰω. 19,34).

Καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες παρατηροῦν· ὅπως ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ἀδὰμ δημιουργήθηκε ἡ **Εὐῶ**, ἔτσι ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Κυρίου, μὲ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα ποῦ ἔρρευσε, προῆλθε ἡ **Ἐκκλησία**. Στὰ ἐγκώμια λέμε· «*Ὑπνώσεν Ἀδὰμ, ἀλλὰ θάνατον πλευρᾶς ἐξάγει· σὺ δὲ νῦν ὑπνώσας, Λόγε Θεοῦ, βρῦεις ἐκ πλευρᾶς σου κόσμῳ ζωὴν*». Καὶ ἄλλοι· «*Ὡσπερ πελεκᾶν τετρωμένος τὴν πλευρὰν σου, Λόγε, σοὺς θανόντας παῖδας ἐζώσας ἐπιστάξας ζωτικὸς αὐτοῖς κρουνοῦς*».

Ὁ ἱ. Χρυσόστομος παρατηρεῖ ὅτι **ἀπὸ τὴν**

λογχευθεῖσα πλευρὰ τοῦ Σωτῆρος διεπλάσθη ἡ Ἐκκλησία. Παρατηρήστε τὶς ὁμοιότητες.

1. Ὁ Ἀδὰμ ἀγάπησε τὴν Εὐά, ἀλλὰ καὶ ὁ **Χριστὸς ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησία**: αὐτὸς εἶνε ὁ νυμφίος, ἐκείνη ἡ νύμφη. Στὴν ἀγάπη αὐτή, τὸ πρότυπο ἀγάπης, ἀναφέρεται τὸ Ἔσσημα ἀσμάτων. Ἡ ἀγάπη αὐτή, λέει, εἶνε «κραταιὰ ὡς θάνατος» κ' οἱ ποταμοὶ τῶν διωγμῶν δὲν θὰ μπορέσουν νὰ τὴ σβήσουν (8,6-7). «*Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;*», ρωτᾷει κι ὁ ἅπ. Παῦλος (Ῥωμ. 8,35). Γι' αὐτὸ καὶ οἱ σύζυγοι αὐτὴν νὰ ἔχουν μπροστὰ τους. Ἄντρες, ἀγαπῆστε τὶς γυναῖκες σας «*καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν*»· γυναῖκες, ὑποταχθῆτε στοὺς ἄντρες σας «*ὡσπερ ἡ Ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ*» (Ἐφ. 5,22-25).

2. Ὁ Ἀδὰμ ὕμνησε τὴν ἀποστολὴ τῆς γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ ὁ **Χριστὸς προφήτευσε τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας** λέγοντας: «*Ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ (=πάνω στὴν ὀρθόδοξο πίστι) οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς*» (Ματθ. 16,18). Ἡ Ἐκκλησία θὰ δοκιμασθῇ πολὺ, ὁ σατανᾶς θὰ τὴν πολεμήσῃ σκληρὰ· ἀλλὰ κι ἂν ἀνοίξῃ ὁ ἄδης καὶ βγοῦν ἐναντίον τῆς ὄλες οἱ λεγεῶνες τῶν δαιμόνων, αὐτὴ θὰ νικήσῃ. Εἶνε δεμένη μετὰ τὸ Χριστό, ὁστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων του καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς του, ἡ ἐπέκτασι τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ποιὸς μπορεῖ νὰ τὴ νικήσῃ;

3. Ὁ Ἀδὰμ ἀπὸ τὴν Εὐά ἀπέκτησε τέκνα, ἀλλὰ καὶ ὁ **Χριστὸς διὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀποκτᾷ πλήθος τέκνα**, πνευματικοὺς υἱοὺς καὶ θυγατέρες, ποὺ θάλπει, γαλουχεῖ καὶ τρέφει ἡ Ἐκκλησία. Αὐτὴ εἶνε ἡ «*ἄνω Ἱερουσαλήμ*», ἡ «*ἐλευθέρα*» ἀπὸ τὰ δεσμά τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία εἶνε «*μήτηρ πάντων ἡμῶν*» (Γαλ. 4,26,31). Μέσα σ' αὐτὴν γεννηθήκαμε καὶ σ' αὐτὴν εἶθε νὰ πεθάνουμε. Γι' αὐτὴ τὴν ἔνδοξη Ἐκκλησία, ποὺ ἔχει ἀπλώσει τὰ δίχτυα τῆς ὡς τὰ πέρατα τῆς γῆς, φωνάζει ὁ προφ. Ἡσαΐας: «*Εὐφράνθητι, στεῖρα ἢ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἢ οὐκ ὠδίνουσα· ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μαλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα*» (Ἠσ. 54,1. Γαλ. 4,27-28).

Ὡς πρὸς τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ, ποὺ ἐξηλθαν ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Κυρίου, αὐτὰ εἰκονίζουν τὰ δύο ὕψιστα μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας: τὸ **αἷμα τὴν θ. κοινωνία**, καὶ τὸ **ὕδωρ τὸ βάπτισμα**. Προσέλθετε, πιστοί, γιὰ νὰ σωθῆτε· λουσθῆτε καὶ πίετε. Χωρὶς βάπτισμα καὶ θεῖα κοινωνία ἀδύνατη ἡ σωτηρία.

Ἄγγελοι παρίστανται κατὰ τὴν τέλεσι τῶν μυστηρίων καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος εἶνε παρῶν ἀγιάζων τὰ πάντα. Ὡς δισκοπότηρο καὶ κολυμβήθρα, σείς πηγάζετε ἀπὸ τὴ θυσία τοῦ Γολγοθᾶ. Τὸ αἷμα καὶ τὸ ὕδωρ ρέουν διὰ τῶν μυστηρίων, γιὰ νὰ πλένουν τοὺς πιστοὺς ἀπὸ κάθε ῥύπο· ὅποιος δέχθηκε τὰ μυστήρια αὐτά, γνωρίζει τὴ **δύναμι ποὺ χαρίζουν** καὶ καταλαβαίνει τὴν καινὴ ὡδὴ τῶν λυ-

τρωμένων κατὰ τὴν Ἀποκάλυψι: Κύριε, «*ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους*». «*Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ...*, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν» (Ἠλ. 5,9-10). Ποιὸς εἶνε, ἐρωτᾷ ὁ εὐαγγ. Ἰωάννης, «*τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός*» (Α' Ἰω. 5,5-6).

* * *

Κύριε, σὺ κατὰ τὴ διδασκαλία τοῦ ἅπ. Παύλου, εἶσαι ὁ νέος Ἀδὰμ (βλ. Α' Κορ. 15,45), ὁ γενάρχης ἐνὸς νέου κόσμου. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ σου, τὴν ἄπειρη θυσία σου, βγήκε ἡ **Ἐκκλησία**. Τὴ μάξεψες ἀπ' τὰ σοκάκια, τὰ σταυροδρόμια καὶ τὶς πλατεῖες τοῦ κόσμου, τὴν ἀγάπησες μετὰ θεῖο ἔρωτα, τὴν ἔλουσες στὸ αἷμα σου, τὴν καθάρισες ἀπὸ κάθε ῥύπο, τὴν στόλισες μετὰ πορφύρα βασιλική, τὴν παρουσίασες δοξασμένη μπροστὰ σὲ ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους. Τέτοια ἦταν ἡ ἔκκλησία τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, τῶν κατακομβῶν, ὅπως ἡ ἔκκλησία τῶν **Συμωναίων** (βλ. Ἄπ. 2,8-11), τότε ποὺ οἱ πιστοί, αὐστηροὶ στὴ ζωὴ, καθαροὶ στὰ ἦθη κ' ἔτοιμοι γιὰ θυσίες, σήκωναν τὸ σταυρὸ σου.

Ἄλλ' ἀπὸ τὴν ἔνδοξη ἐκείνη ἔκκλησία, Κύριε, καταπέσαμε σὲ ἔκκλησία τύπου **Σάρδεων καὶ Λαοδικείας** (ἔ.ἀ. 3,1-6, 14-22). Ποιὸς νὰ μὴ θρηνήσῃ γιὰ τὴ μεγάλη μας πτώσι; Ἡ ἱεραρχία μας ὑποτάχθηκε στὸ κράτος καὶ παίρνει ἀπὸ τὸν καίσαρα ἐντολὲς γιὰ καταπάτησι δικῶν σου ἐντολῶν. Ὁ πιστὸς λαός, χωρὶς ἡρωικὴ ἠγεσία, παραπατᾷ καὶ ἔχει διαιρεθῆ. Ἐν τῷ μεταξύ βρῆκαν εὐκαιρία δύο ἀπαίσιοι δράκοντες τοῦ ἄδου καὶ λυμαίνονται καὶ σφίγγουν μέχρι τὰ κόκκαλα τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπάνω στὰ σταχτιά κεφάλια τους φέρουν δύο συμβολικὰ γράμματα, ὁ ἕνας τὸ γράμμα **Μ** κι ὁ ἄλλος τὸ γράμμα **Κ**. Ποιὸς δὲν τὰ εἶδε τὰ δύο αὐτὰ γράμματα; ποιὸς δὲν ἔνιωσε τὴ θανατηφόρα παγωνιά ποὺ σκορπίζουν ὡς τὰ τελευταῖα κύτταρα οἱ δράκοντες αὐτοί; Ἀλλοίμονο! δειλία ἔπεσε στὶς τάξεις τῶν δούλων σου, Κύριε, καὶ ἡ δειλία ἔγινε πανικός.

«*Υδωρ*» καὶ «*αἷμα*», Κύριε, δάκρυα **μετανοίας** καὶ **θυσία**, ἔργα μεγάλης αὐταπαρνήσεως, ζητᾷς γιὰ νὰ νικηθοῦν οἱ δράκοντες. Δῶσε τα αὐτά, σὲ παρακαλοῦμε, στὰ παιδιὰ σου, γιὰ νὰ ὑψώσουν μέσα στὴν Ἐκκλησία τὴ σημαία τῆς ἐλευθερίας. Σύντριψε τὰ κέρατα τῶν δρακόντων, ἄς ὑψωθῇ καὶ στὴ γενεὰ μας ἡ παράταξι τῶν ὀρθοδόξων. Τότε ἡ Ἐκκλησία σου, ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ τὴν πλευρὰ σου, θὰ γίνῃ καὶ πάλι ἔνδοξη· ἔνδοξη «*δι' ὕδατος καὶ αἵματος*».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**